

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 782/2016-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 27. októbra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Róbertom Liškom, Štefánikova 882/39, Poprad, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 14 ods. 1 a 3 písm. b), d) a e) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a základných práv podľa čl. 47 a čl. 48 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 74/2014 a jeho rozsudkom zo 17. marca 2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2016 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. Róbertom Liškom, Štefánikova 882/39, Poprad, ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, práv podľa čl. 6 ods. 1 a 3 písm. b), c) a d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 14 ods. 1 a 3 písm. b), d) a e) Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach a základných práv podľa čl. 47 a čl. 48 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 74/2014 a jeho rozsudkom zo 17. marca 2015 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Zo sťažnosti, z jej príloh a zo zistení ústavného súdu pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu na skutkovom základe uvedenom vo výroku rozsudku uznaný za vinného zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), za čo mu bol uložený peňažný trest vo výške 300 €, náhradný trest odňatia slobody v trvaní štyri mesiace a trest zákazu činnosti vedenia motorových vozidiel všetkých druhov na dva roky. Proti napadnutému rozsudku okresného súdu sťažovateľ podal odvolanie, ktoré Krajský súd v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) uznesením sp. zn. 6 To 36/2015 z 1. júna 2016 zamietol ako nedôvodné podľa § 319 zákona č. 301/2005 Z. z. Trestného poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný poriadok“). Napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s označeným uznesením odvolacieho krajského súdu nadobudol právoplatnosť 1. júna 2016.

Sťažovateľ v argumentačne rozsiahlej sťažnosti podanej ústavnému súdu namieta porušenie svojich v sťažnosti označených práv, ku ktorému podľa neho došlo okrem iného nezákonným postupom príslušníkov Policajného zboru pri jeho zadržaní, vykonaním dôkazov nezákonne získaných v prípravnom konaní, bezdôvodným zamietnutím návrhov sťažovateľa na vykonanie dokazovania, porušením jeho práva na zákonného sudcu, porušením zásady zákazu *reformatio in peius* a zákazu dvojitého potrestania. Sťažovateľ

tiež namieta neprimeranosť uloženého trestu, porušenie zásady kontradiktórnosti súdneho konania a nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku okresného súdu.

K právomoci ústavného súdu na prerokovanie jeho sťažnosti sťažovateľ okrem iného uvádza, že *„Sťažovateľ po doručení písomného rozhodnutia Krajského súdu v Prešove podá ešte síce dovolanie na Najvyšší súd SR, avšak má za to, že dovolaním, ak by mu aj bolo vyhovené, nebude pokrytý celý rozsah porušených práv a slobôd a minimálne o časti z nich je povolaný rozhodnúť ústavný súd.“*

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„Základné práva sťažovateľa [REDAKOVANÉ]... na spravodlivý proces a právo na obhajobu v zmysle čl. 50 ods. 3 Ústavy SR, čl. 40 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, čl.6 ods. 1, ods.3, písm. b), c), d) Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, čl. 14 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach, bod 1, bod 3 písm. b), d), e), hlavy VI., čl. 47, čl. 48, bod. 2) Charty základných práv Európskej únie v konaní a postupom a rozhodnutím Okresného súdu v Prešove a v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 1 T 74/2014 porušené bolo.

Zrušuje sa (bez ďalšej konkretizácie, pozn.)

Zakazuje Okresnému súdu v Prešove pokračovať v porušovaní základných práv a slobôd v tomto konaní voči sťažovateľovi a obnoviť stav pred porušením týchto práv.

Sťažovateľovi [REDAKOVANÉ]... sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 3.000,- EUR... ktoré je Okresný súd v Prešove povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa skúmajúc, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Návrh musí podpísať navrhovateľ (navrhovatelia) alebo jeho (ich) zástupca.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii,

keď je sťažovateľ zastúpený zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011).

V posudzovanej veci sťažovateľ (sám advokát), zastúpený advokátom, v záhlaví sťažnosti síce označil ako porušovateľa svojich práv aj Krajský súd v Prešove, avšak v jej petite navrhol vysloviť porušenie v sťažnosti označených práv výlučne „*postupom a rozhodnutím Okresného súdu v Prešove v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. I T 74/2014*“ (z obsahu sťažnosti možno vyvodiť, že rozhodnutím sa myslí odsudzujúci rozsudok okresného súdu zo 17. marca 2015, pozn.). Vychádzajúc z už uvedeného, ústavný súd mohol sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokovať len v rozsahu namietaného porušenia jeho v sťažnosti označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu, ako aj postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal.

Z už citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Okresný súd napadnutým rozsudkom rozhodol v sťažovateľovej veci ako prvostupňový súd. Podľa § 306 ods. 1 Trestného poriadku opravným prostriedkom proti

rozsudku súdu prvého stupňa je odvolanie. Z obsahu sťažnosti, ako aj zo zistení ústavného súdu pri príprave predbežného prerokovania sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ proti napadnutému rozsudku okresného súdu podal odvolanie, o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť Krajský súd v Prešove ako príslušný odvolací súd (čo uznesením sp. zn. 6 To 36/2015 z 1. júna 2016 aj urobil). Právomoc krajského súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa za týchto okolností vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k napadnutému rozsudku okresného súdu, ako aj postupu, ktorý jeho vydaniu predchádzal, keďže tento podliehal a bol podrobený prieskumnej právomoci odvolacieho súdu.

Na základe uvedených skutočností ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa.

Nad rámec odôvodnenia tohto rozhodnutia považuje ústavný súd za potrebné poukázať na skutočnosť, že aj v prípade, keby sťažovateľ v petite sťažnosti navrhol vysloviť porušenie svojich práv aj uznesením Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 To 36/2015 z 1. júna 2016, ústavný súd by musel túto časť sťažnosti taktiež odmietnuť uplatnením zásady *ratione temporis* podľa § 25 ods. 2 (v spojení s § 53 ods. 1) zákona o ústavnom súde ako neprípustnú z dôvodu, že bola podaná predčasne, keďže sťažovateľ mal (a stále má) voči označenému rozhodnutiu krajského súdu k dispozícii účinný prostriedok nápravy (dovolanie), ktorý podľa vlastného vyjadrenia obsiahnutého v sťažnosti aj mieni využiť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. októbra 2016